

02 ינואר 2011
כ"ו טבת תשע"א

הנחיות לעובדים סוציאליים בישיבות תיכוניות ואולפנות

תפקידו של העובד הסוציאלי:

תפקיד העבודה הסוציאלית במערכת החינוכית הוא פיתוחו של החניך וקידומו בתחומים: הנפשיים והחברתיים. העובד הסוציאלי דואג לרווחת הפרט ולשיפור תפקודו. תפקיד זה כולל משימות של מניעה והעצמה ומשימות של איתור, אבחון, טיפול ותמיכה.

תחומי העבודה של העובד הסוציאלי בישיבות ובאולפנות:

1. טיפול פסיכוסוציאלי, איתור ומניעה לחניכי המוסד.
2. ייעוץ להנהלת הישיבה /אולפנא בנושאי בריאות הנפש.
3. ליווי והכוונת הצוותים החינוכיים בנושאים הנ"ל.
4. חברות בהנהלת המוסד.
5. חברות בוועדת המיון והקליטה של חניכי המערכת החינוכית.
6. קשר עם גורמים מחוץ למערכת החינוכית: משפחת החניך, גורמים בקהילה (פקידי סעד, לשכות רווחה, גורמי רפואה, צה"ל, קצין מבחן ועוד) והאגף הפסיכוסוציאלי במינהל.

טיפול פסיכוסוציאלי, איתור ומניעה

• טיפול:

הטיפול בחניכי המוסד הינו נדבך מרכזי בעבודת העו"ס. חלק מן התלמידים במערכת הינם בעלי צרכים ייחודיים. לדוגמא: עולים שחוו משבר הגירה, חרדת בחינות, שימוש בחומרים פסיכואקטיביים ועוד. הטיפולים כוללים: התערבויות פרטניות קצרות מועד, התערבויות משפחתיות, התערבויות במשבר וטיפולים ממושכים – בהתאם לאבחון הצרכים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חינוך התיישבותי, פנימייתי ועליית הנוער
האגף לשרותים פסיכוסוציאליים ורפואיים
הנהלת האגף

• **איתור ואבחון**

העו"ס עוסק באיתור תלמידים הנמצאים בסיכון, הערכת גורמי הסיכון והפנייה לאבחון פסיכולוגי עפ"י הצורך .

• **מניעה וצמצום התנהגויות מסכנות**

העו"ס עובד בשיתוף גורמים מקצועיים אחרים במערכת לפיתוח תכניות מניעה וצמצום התנהגויות בסיכון , ומפעיל תכניות אלו .

• **התערבויות קבוצתיות**

העובד הסוציאלי מקיים על פי הצורך התערבויות קבוצתיות בנושאים כגון :
הסתגלות לחיי הישיבה/אולפנא, פרידה מהישיבה, משבר ההגירה ועוד.

ייעוץ, ליווי והכוונה של הנהלת המוסד והצוותים החינוכיים

הייעוץ, הליווי וההכוונה בנושאי בריאות הנפש לצוותים חינוכיים והנהלת המוסד הינם נדבך מרכזי נוסף בעבודת העו"ס.

פעולות אלו מתבצעות בתדירות קבועה, באופן פרטני וקבוצתי, ובאמצעות השתלמויות וסדנאות. מטרתן הינה מתן סיוע בעבודה השוטפת עם החניכים, לצורך מניעה וצמצום של התנהגויות מסכנות ולקידום התפתחותם הרגשית והחברתית.

קשר עם גורמים מקצועיים לצורך התפתחותו המקצועית של העו"ס

כל עו"ס המתקבל לישיבה/אולפנא חייב לעבור אישור מקצועי של העו"סית הראשית במינהל. העו"סית הראשית רשאית להסמיך אנשי מקצוע מטעמה לביצוע הראיון ולמתן האישור של האגף הפסיכוסוציאלי.

התפיסה המקצועית בעבודה סוציאלית, כמו בשאר המקצועות הטיפוליים, מחייבת הדרכה שיטתית במשך שנים שמטרתה פיתוח ושכלול מיומנויות מקצועיות מחד והכלה של עומס רגשי מאידך.

ההדרכה לעו"סים תינתן ע"י עו"סים מדריכים בכירים מהאגף לשירותים פסיכוסוציאליים ורפואיים אשר רכשו ניסיון וידע מתאימים לכך.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חינוך התיישבותי, פנימייתי ועליית הנוער
האגף לשרותים פסיכוסוציאליים ורפואיים
הנהלת האגף

זכאים להדרכה

1. עובד מתחיל חייב לקבל הדרכה פרטנית קבועה בשנים הראשונות לעבודתו.
2. עובדים ותיקים זכאים לאחד משני מסלולי ההדרכה הבאים :
 - א. הדרכה קבוצתית.
 - ב. המשך הדרכה אישית.

בברכה,

נאוה קלמנטס
עו"ס ראשית

נתמר הלל
מנהלת האגף